

גמ' (ט) ממך לקמן קלו. וענינו: קצ: קג: (ג) ס"א ל"ג (ג) פסחים טו. סט: יצמות ד. מנחות עב. טו. (ד) יצמות ד. חולין קט. ע"ש (ה) ל"ט דטרוסא עין צעיר פירושו: (ו) חולין קיג. (ז) יומא עה. (ח) לעיל מט. (ט) ברכות נג. לעיל מט. (י) רש"י (י) (קמח: י) ס"א (יג) ל"ט שמעון (יג) ל"ט עיל]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ומשני וכו' ואמאי קרי להו: (ב) וכו' וכו' ד"ה ר' אלעזר וכו' וכו' וכו' ד"ה כפות. י"ג עין צעיר המניע דף ז' ע"א: (ג) בא"ד כדי למחר המנוה. י"ג עין צעיר ענינו דף קג ע"ב צמסופס ד"ה מה לי: (ד) ד"ה ש' ע' וכו' וכו' אמרי במדרש ויש אכרס:

גליון הש"ס

גמ' בשלמא היא ותרי. עין טמנת הרמ"ח ח"א ס"י פ"ט: תוס' ד"ה רבי אלעזר וכו' ואת' ויביאו התינוק. עין לעיל דף ז' ע"א פסופס ד"ה אכל אס: בא"ד כדי למחר המנוה. עין ענינו דף קג ע"ב חס' ד"ה מה לי:

הגהות

גמ' והביאוהו בשבת שלא ברצון ר"א. ל"ט ומה שהביא עיניים צדפי"ח דרך גנות ודך מלכות הוא שגזש וכן לתמייהו צדפי"ח ור"א וכו' מהמס' לקמן ע"ב ד"ה כצלו ר"ש: (ה"ט)

פניני רש"י

יקרו את מודו. שהוא תחת המפלין... (לעיל מט.)

תורה אור

גמ' א' לא תאכלו כל נבלה לר' אשר פשעו' תתנה ואבקה או מבר ל' ע"ב פי עם קדוש אתה ל' אבקה לא תבשל ג'י בחלב אמו: (דברים טו:)

ב' שש אבקי על אבקה קמוצא שקל רב: (מסיל קוט, קמ)

ג' וישמע משה את העם בכה למשפחותיו איש לפתח אהליו וחרו רג: מאד ובעיניו משה רג: (במדבר י"ח:)

ד' אם תשכבו בין שפתים כנפי יונה נחפה בכפר ואתרתיה בירקק חרוץ: (הסיל סו: ט')

ר"א דמילה פרק תשעה עשר שבת

קל.

רבי אלעזר אומר אם לא הביא בלי. איזמל למול את המינוק וקאי אמתימין דפרקין דלעיל^(א) דסליק מיניה וכל כרכי מילה עושין בשבת: מגולה. בפני הכל ובגמרא מפרש אמאי מנריך ליה לגלוייה: ובסכנה. שגורו ארמאים על המילה: מכסרו ע"פ עיב.

רבי אלעזר אומר אם לא הביא בלי מע"ש מביאו בשבת מגולה ובסכנה מכסרו ע"פ עדים ועוד אמר ר"א בורחין עציים לעשות פחמין לעשות^(ב) (כלי) ברול^(א) כלל אמר ר"ע "כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת^(ג) (ומילה) שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת: גמ' איבעיא להו מעמא דר"א משום חבובי מצוה או דילמא משום חשדא למאי נפקא מינה לאתויי מכוסה ע"פ עדים אי אמרת משום חבובי מצוה מגולה אין מכוסה לא אלא אי אמרת משום חשדא אפי' מכוסה שפיר דמי מאי איתמר א"ר לוי לא אמרה ר"א אלא לחבובי מצוה תניא נמי הכי מביאו מגולה ואין מביאו מכוסה דברי ר"א אמר רב אשי מתני' נמי דיקא דקתני ובשעת הסכנה מכסרו ע"פ עדים בסכנה אין שלא בסכנה לא שמע מינה משום חבובי מצוה שמע מינה תניא אידך מביאו מגולה ואין מביאו מכוסה דברי ר"א ר' יהודה אומר משום

רבי אלעזר אומר אם לא הביא בלי כו' מביאו בשבת מגולה. ווא"מ ויציאו המינוק אלל כלי דהשתא ליכא איסור שבת כלל דהאי נושא את עלמנו וי"ל דקטן כריך לאמו הוא ואתר המילה היה כריך להחזירו לאמו ולא הוי כפות (ב) לפי שהוא חולה כדלמרינן ציומא (דף טו:): אפי' תימא ר' נתן חולה שאני וגם אמו שהיא מסוכנת לא מוכל לנא אלל המינוק ועוד י"ל כיון דיותר בקל יציא הכלי משיציא המינוק שרי ר"א כדי למחר המנוה כדמוכח בגמרא דלמחר פסע אחת שכתו ולא הציאו איזמל מע"ש והציאו בשבת שלא צלזנו שהציאו דרך חלרות וגנות וקרפיפות והיו יכולין להציא דרך רה"ר אלמא דשרי ר"א ליה רה"ר דהוי דלוריימא (א) כ"די למחר המנוה אע"פ שיכול לעשות [צענין] דליכא אלל איסורא דרצנן:

שיש אנבי. צמד"ש (שומר טוב) למנלח על השמינית כתיב הנדרש על המילה שהיא צממיני וכן למרי' (ד) (פ"א פ' כ"ט) ויש אכרס משמה גדול ציוס הגמל את יתק ציוס ה"ג מל את יתק דהיינו ציוס השמיני דמילה כמנין ה"ג. ר"ס: אמר ליה כנפי יונה. הרי שלא מסר עלמנו לומר תפילין הן. רצינו שמואל: שלא

ר"א נוהגין היו בשעת הסכנה שהיו מביאין מכוסה ע"פ עדים איבעיא להו עדים דקאמר איהו וחד או דילמא הוא ותרי ת"ש ובסכנה מכסרו ע"פ עדים אי אמרת בשלמא הוא ותרי שפיר אלא אי אמרת הוא וחד מאי עדים שראויים להעיד במקום אחר: ועוד אמר ר"א: ת"ר במקומו של ר"א היו כורתין עציים לעשות פחמין לעשות ברול בשבת במקומו של ר' יוסי הגלילי היו אוכלין בשר עוף בחלב לוי איקלע לבי יוסף רישבא קריבו ליה רישא^(א) דמוותא בחלבא לא אכל כי אתא לקמיה דרבי א"ל אמאי לא תשמיניהו א"ל אתריה דר' יהודה בן בתירה הוה ואמינא דילמא דרש להו כו' יוסי הגלילי^(ב) דתנן ר' יוסי הגלילי אומר נאמר אלא תאכלו כל נבלה ונאמר א"ל לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאסור משום נבלה יכול יהא אסור לבשל בחלב ת"ל בחלב אמו יצא עוף שאין לו חלב אם א"ר יצחק עיר אחת היתה בא"י שהיו עושין כר"א והיו מתים בזמן ולא עוד אלא שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה גזרה על ישראל על המילה ועל אותה העיר לא גזרה: תניא רשב"ג אמרתך כמוצא שלל רב יעדין עושין אותה בשמחה וכל מצוה שקבלו עליהם בקטמה כגון עריות דכתיב וישמע משה את העם בוכה כתובה דלא רמו על עסקי משפחותיו עדין עושין אותה בקטמה דליכא כתובה דלא רמו בה תיגרא תניא ר"ש בן אלעזר אומר כל מצוה שמסרו ישראל עצמן עליהם למיתה בשעת גזרת המלכות כגון עבודת כוכבים עדין היא מוחזקת בידם וכל מצוה שלא מסרו ישראל עצמן עליה למיתה בשעת גזרת המלכות כגון תפילין עדין היא מרופה בידם^(א) ד"א ר' ינאי תפילין צריכין גוף נקי כאלישע בעל כנפים הוא אמר אביי שלא יפיה בהם רבא אמר שלא יישן בהם ואמאי קרו ליה אלישע בעל כנפים שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה גזרה על ישראל שכל המניח תפילין על ראשו יקרו את מוחו והיה אלישע מניח תפילין ויצא לשוק וראהו קסדור אחד רץ מלפניו ורץ אחריו כיון שהגיע אצלו נטלן מראשו ואחזן בידו א"ל מה בידך אמר לו כנפי יונה פשט את ידו ונמצאו בה כנפי יונה לפיכך היו קוראין אותו בעל כנפים^(ב) מאי שנא כנפי יונה דא"ל ולא א"ל שאר עופות משום דדמיא כנסת ישראל ליונה שנאמר יכנפי יונה נחפה בכסף ואברותיה בירקק חרוץ מה יונה זו כנפיה מגינות עליה אף ישראל מצות מגינות עליהן: א"ר אבא בר רב אדא א"ר יצחק

שלא

(א) אף לא א"ל ארץ ובה חלב הביאתו ותמן לנו נחלת שדה וקרם העיני האנשים יהם תנפר לא בעלה: (במדבר טו: ט')

מסכת בלאים פרק ה' משנה ה' הנוטע ירק בפרס או מקום, הרי זה מקדש ארבעים וקמ"ש גפנים. אימתי, בזמן שהיו נטועות על ארבע ארבע, או על קמ"ש קמ"ש, היו נטועות על שש שש, או על שבע שבע, הרי זה מקדש שש עשרה אמה לכל רוח, עגלות ולא מרבעות:

עין משפט נר מצוה

א א מ"י פ"ב מהלכות מילה הלכה ט סג ע"ב כח טו"ש"ע א"ח ס"י שלל סעף י וטו"ש"ע י"ד סו"נ רסו סעף ב: ב ב טו"ש"ע י"ד סו"נ רסו סעף י: ג ג מ"י פ"ב מהלכות איסורי ביאה הל' יח סגנ לאון קמ:

רבינו חננאל פרק תשעה עשר

רבי אלעזר אומר אם לא הביא בלי מערב שבת מביאו בשבת מגולה וכו' איבעיא לן האי דקתני ר' אלעזר אומר מביאו מגולה משום חבובי מצוה הוא או משום חשדא למאי נפקא מינה לאתויי מכוסה ע"פ עדים אי אמרת משום חבובי מצוה מגולה אין מכוסה לא אלא אי אמרת משום חשדא אפי' מכוסה שפיר דמי מאי איתמר א"ר לוי לא אמרה ר"א אלא לחבובי מצוה תניא נמי הכי מביאו מגולה ואין מביאו מכוסה דברי ר"א אמר רב אשי מתני' נמי דיקא דקתני ובשעת הסכנה מכסרו ע"פ עדים בסכנה אין שלא בסכנה לא שמע מינה משום חבובי מצוה שמע מינה תניא אידך מביאו מגולה ואין מביאו מכוסה דברי ר"א ר' יהודה אומר משום

רבי אלעזר אומר אם לא הביא בלי כו' מביאו בשבת מגולה. ווא"מ ויציאו המינוק אלל כלי דהשתא ליכא איסור שבת כלל דהאי נושא את עלמנו וי"ל דקטן כריך לאמו הוא ואתר המילה היה כריך להחזירו לאמו ולא הוי כפות (ב) לפי שהוא חולה כדלמרינן ציומא (דף טו:): אפי' תימא ר' נתן חולה שאני וגם אמו שהיא מסוכנת לא מוכל לנא אלל המינוק ועוד י"ל כיון דיותר בקל יציא הכלי משיציא המינוק שרי ר"א כדי למחר המנוה כדמוכח בגמרא דלמחר פסע אחת שכתו ולא הציאו איזמל מע"ש והציאו בשבת שלא צלזנו שהציאו דרך חלרות וגנות וקרפיפות והיו יכולין להציא דרך רה"ר אלמא דשרי ר"א ליה רה"ר דהוי דלוריימא (א) כ"די למחר המנוה אע"פ שיכול לעשות [צענין] דליכא אלל איסורא דרצנן:

שיש אנבי. צמד"ש (שומר טוב) למנלח על השמינית כתיב הנדרש על המילה שהיא צממיני וכן למרי' (ד) (פ"א פ' כ"ט) ויש אכרס משמה גדול ציוס הגמל את יתק ציוס ה"ג מל את יתק דהיינו ציוס השמיני דמילה כמנין ה"ג. ר"ס: אמר ליה כנפי יונה. הרי שלא מסר עלמנו לומר תפילין הן. רצינו שמואל: שלא

(א) אף לא א"ל ארץ ובה חלב הביאתו ותמן לנו נחלת שדה וקרם העיני האנשים יהם תנפר לא בעלה: (במדבר טו: ט')

